

Gemeente Stein

Economisch beleidsplan gemeente Stein 2017-2020

Sociaal economische agenda 2017-2020

Inhoud

1. Inleiding.....	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Doelstelling	2
1.3 Leeswijzer.....	2
2. Economisch profiel.....	3
2.1 Inleiding.....	3
2.2 Sterkte zwakte analyse (SWOT)	3
2.3 Economische structuur	4
2.3.1 Aantal vestigingen.....	4
2.3.2 Werkgelegenheid naar grootteklasse.....	4
2.3.3 Vestigingen en werkgelegenheid op werklocaties	5
2.3.4 Vestigingen en werkgelegenheid naar sector.....	6
2.3.5 Werkgelegenheid naar sector.....	7
3. Speerpunten	8
3.1 Thema's.....	8
3.2 Verbinden/samenwerking	8
3.3 Communicatie/promotie ondernemend Stein	9
3.3 Focus op economisch profiel	10
3.4 Gevolgen demografische ontwikkelingen op economie.....	11
3.5 Aandacht voor vrijetijdseconomie	13
3.6 Arbeidsmarkt.....	15
4. Uitvoeringsprogramma	18
5. Financieel	20
5.1 Budget economisch beleid.....	20
5.1.1 Economisch beleid	20
5.1.2. Vrijetijdseconomie	20
5.1.3 BUIG budget.....	20
5.2 Begroting.....	20
Bijlage.....	21
1. Factsheet bedrijvigheid en economie	22

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Stein heeft een goed economisch klimaat. Een belangrijke factor daarin is de gunstige ligging aan de snelwegen A2 en A76, de directe nabijheid van de industriestad Chemelot en Campus en door de aanwezigheid van de haven en daarmee de mogelijkheden voor op- en overslag van goederen. Daarnaast heeft Stein een sterk Midden- en Kleinbedrijf en een groot aantal zelfstandigen. Ook zijn er voldoende kansen om in de toekomst het economisch klimaat verder te ontwikkelen op het gebied van vrijetijdseconomie op een schaal die passend is bij Stein. Maar er zijn ook bedreigingen bijvoorbeeld als gevolg van demografische ontwikkelingen. Om de potentie optimaal te benutten en de bedreigingen het hoofd te bieden is dit economisch beleidsplan opgesteld.

Het beleidsplan is opgesteld vanuit het oogpunt dat de economie wordt gemaakt door ondernemers, waarbij de gemeente vooral een faciliterende rol heeft. Bij het opstellen van het plan zijn ondernemers dan ook nauw betrokken. Het is hun input die heeft geleid tot de inhoud van dit plan. Gebleken is dat ondernemers de afgelopen jaren het vertrouwen in de gemeente enigszins verloren zijn. 'Vooral een gemeente voor burgers en verenigingen' is een gedeeld beeld bij veel ondernemers. De voornaamste taak ligt dan ook in het aanhalen van de banden met als doel het vertrouwen in elkaar te versterken. Vanuit die basis op orde kan dan op langere termijn aan een uitvoeringsagenda worden gewerkt waarbij ondernemers en gemeente samen optrekken in de grote opgaves die op onze gemeente afkomen. Economische ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op en maken in die zin de economie dynamisch. De cijfers van vandaag, zijn morgen weer achterhaald. Dit beleidsplan moet dan ook worden gezien als een 'dynamisch document'.

1.2 Doelstelling

Het doel van het beleidsplan is het ontwikkelen van kaders en ambities voor de bedrijvigheid en werkgelegenheid in Stein voor de periode 2017-2020. De kaders en ambities zijn richtinggevend voor de uitwerking in concrete projecten en maatregelen via een uitvoeringsagenda welke op de langere termijn bijdraagt aan een goed vestigingsklimaat met meer werkgelegenheid, meer lokale bestedingen en meer mensen naar vermogen aan het werk.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 is de economisch structuur van de gemeente Stein beschreven. Dit bevat de belangrijkste parameters waaraan de effecten van het economisch beleidsplan gemonitord kunnen worden. De thema's die door ondernemers zijn ingebracht zijn in speerpunten verwerkt in hoofdstuk 3 en is daarmee het belangrijkste deel van dit plan. In hoofdstuk 4 staat het uitvoeringsprogramma.

2. Economisch profiel

2.1 Inleiding

De gemeente Stein is goed ontsloten door twee snelwegen (A2 Eindhoven/Luik, A76 Aken/Antwerpen), twee waterwegen (de Maas en het Julianakanaal met binnenhaven) en zowel een goederen- als personenspoor (railverbinding haven van Stein met DSM terrein en railverbinding Maastricht – Randstad met station Beek- Elsloo). In de nabijheid van Stein is ook een vliegveld (Maastricht Aachen Airport) en op minder dan een uur rijden met de auto kan gebruik worden gemaakt van de hogesnelheidsverbinding Luik – Parijs.

De goede ligging van Stein zoals hierboven beschreven is economisch gezien een opvallend punt. Dit biedt vooral voor het bedrijfsleven veel potentie omdat vanuit Stein (snel) van alle modaliteiten gebruik kan worden gemaakt. Dat vertaalt zich in de aanwezigheid van 5 vitale bedrijventerreinen die onze gemeente rijk is. Daarnaast kent onze gemeente diverse winkels, horecabedrijven en een groot aantal ZZP-ers. Zowel voor wat betreft de leegstand op bedrijventerreinen als de leegstaande winkelpanden staat Stein in de top 5 van Limburgse gemeenten met de minste leegstand.

2.2 Sterkte zwakte analyse (SWOT)

Samen met ondernemers zijn de sterkten en zwakten en de kansen en bedreigingen op (sociaal) economisch vlak benoemd.

Sterkten	Zwakten
<ul style="list-style-type: none"> • Goede ligging aan snel-, spoor- en vaarwegen/onderdeel van logistiek knooppunt Zuid-Limburg • Nabijheid van Chemelot (campus) • Aanbod van voorzieningen • Aanwezigheid Haven • Investeringsbereidheid bij ondernemers + overheid in economische ontwikkeling • Sterk ondernemersklimaat • Bestaande samenwerkingsvormen zoals LED	<ul style="list-style-type: none"> • Onduidelijk economisch profiel • Enkel strategisch sociaal economisch beleid op hoofdlijnen, geen uitvoeringsagenda • Afstand tussen gemeente en ondernemers • Weinig tot geen bedrijfskavels op bedrijventerreinen meer • Afstand tussen ondernemers op bedrijventerreinen en daarbuiten
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Groeikansen voor logistiek • Verbinding MKB en campus(sen) via LED • Vaststellen (sociaal) economische agenda • Versterken bedrijventerreinen • Versterking vrijetijdseconomie • Verbeteren arbeidsparticipatie • Aanwezigheid Automotive • Kies binnen de samenwerking voor eigen identiteit/profiel	<ul style="list-style-type: none"> • Regionale concurrentie is groot • Veiligheidscontour Chemelot • Weinig ruimte op bedrijventerreinen • Veranderend consumentgedrag (<i>internet winkelen</i>) • Te veel van hetzelfde

2.3 Economische structuur

2.3.1 Aantal vestigingen

Op 1 januari 2015 waren er in de gemeente Stein circa 1.780 bedrijven en instellingen gevestigd. Het aantal vestigingen in de gemeente Stein is toegenomen met ruim 180 in de periode 2011-2015. De groei van het aantal vestigingen in de gemeente Stein in de periode 2011-2015 is vooral toe te schrijven aan eenmansbedrijven (+24%). Op 1 januari 2015 was ongeveer 69% van de Steinse bedrijven een eenmanszaak. Het aantal grote vestigingen (met 50 of meer werkzame personen) is in de periode 2011-2015 per saldo afgenomen met 1 vestiging (-3,1%).

Grootteklasse	Aantal vestigingen (peildatum 1 januari)					2011-2015		2014-2015	
	2011	2012	2013	2014	2015	Abs.	In %	Abs.	In %
1 werkzame persoon	986	1.059	1.094	1.159	1.219	233	23,6%	60	5,2%
2 t/m 4 werkzame personen	346	339	310	307	307	-39	-11,3%	0	0,0%
5 t/m 9 werkzame personen	127	122	129	125	125	-2	-1,6%	0	0,0%
10 t/m 19 werkzame personen	68	67	66	63	65	-3	-4,4%	2	3,2%
20 t/m 49 werkzame personen	33	32	27	26	27	-6	-18,2%	1	3,8%
50 t/m 99 werkzame personen	18	16	17	18	13	-5	-27,8%	-5	-27,8%
100 t/m 199 werkzame personen	10	10	13	11	13	3	30,0%	2	18,2%
200 en meer werkzame personen	5	7	5	6	6	1	20,0%	0	0,0%
	1.593	1.652	1.661	1.715	1.775	182	11,4%	60	3,5%

2.3.2 Werkgelegenheid naar grootteklasse

Op 1 januari 2015 waren circa 9.110 personen werkzaam in de gemeente Stein. In de periode 2011-2015 is het aantal werkzame personen in de gemeente Stein toegenomen met ruim 130 personen (+1,5%). In Limburg is de werkgelegenheid in diezelfde periode met 6,4% afgenomen. De groei van het aantal werkzame personen in de gemeente Stein in de periode 2011-2015 is vooral toe te schrijven aan eenmansbedrijven (+24%). De werkgelegenheid bij grote bedrijven (50 of meer werkzame personen) is in de periode 2011-2015 toegenomen met circa 143 personen (+3,2%). In de periode 2014-2015 is sprake van een sterke daling van de werkgelegenheid in de grootteklasse 50 t/m 99 werkzame personen. Dit heeft enerzijds te maken met de dynamiek (oprichtingen, opheffingen en inkomende en uitgaande verhuizingen), en anderzijds met de groei van bedrijven naar een hogere grootteklasse en met de krimp van bedrijven naar een lagere grootteklasse.

In de periode 2011-2015 is in de meeste sectoren het aantal vestigingen gegroeid. Het aantal vestigingen is afgenomen in vier sectoren, te weten Overheid (-29%), Landbouw (-20%), Financiële instellingen (-17%) en Bouwnijverheid (-3%).

De sterkste toename in vestigingen in de afgelopen 5 jaar vond procentueel gezien plaats in de sectoren Gezondheids- en welzijnszorg (+31%), Zakelijke dienstverlening (+19%) en Onderwijs (+17%).

Grootteklasse	Aantal werkzame personen (peildatum 1 januari)					2011-2015		2014-2015	
	2011	2012	2013	2014	2015	Abs.	In %	Abs.	In %
1 werkzame persoon	986	1.059	1.094	1.159	1.219	233	23,6%	60	5,2%
2 t/m 4 werkzame personen	930	908	827	815	793	-137	-14,7%	-22	-2,7%
5 t/m 9 werkzame personen	800	765	834	814	808	8	1,0%	-6	-0,7%
10 t/m 19 werkzame personen	905	892	896	848	867	-38	-4,2%	19	2,2%
20 t/m 49 werkzame personen	931	944	854	820	855	-76	-8,2%	35	4,3%
50 t/m 99 werkzame personen	1.322	1.144	1.238	1.308	909	-413	-31,2%	-399	-30,5%
100 t/m 199 werkzame personen	1.443	1.349	1.878	1.588	1.772	329	22,8%	184	11,6%
200 en meer werkzame personen	1.663	2.087	1.577	1.854	1.890	227	13,7%	36	1,9%
	8.980	9.148	9.198	9.206	9.113	133	1,5%	-93	-1,0%

2.3.3 Vestigingen en werkgelegenheid op werklocaties

Het grootste aandeel van de vestigingen is niet op de werklocaties, maar op de overige locaties in de gemeente Stein te vinden (88%). In de periode 2011-2015 is het aantal bedrijven nagenoeg gelijk verdeeld gebleven over de werklocaties. In de periode 2011-2015 is het aantal vestigingen op alle locaties toegenomen of op zijn minst gelijk gebleven. Als gekeken wordt naar het aantal vestigingen op de werklocaties is Business Park Stein de grootste werklocatie en Schuttersstraat de kleinste. De grootste toename deed zich voor op de overige locaties (11,5%). Hier liggen met name de eenmanszaken, waar de werkgelegenheid het sterkst toenam.

Werklocatie	Aantal vestigingen (peildatum 1 januari)					2011-2015		2014-2015	
	2011	2012	2013	2014	2015	Abs.	In %	Abs.	In %
Business Park Stein	116	116	120	124	124	8	6,9%	0	0,0%
Kerensheide	26	25	24	23	26	0	0,0%	3	13,0%
DSM-kantoor Urmond (SD)	3	3	7	8	8	5	166,7%	0	0,0%
Paalweg	25	24	22	26	26	1	4,0%	0	0,0%
Haven Stein	10	10	12	12	13	3	30,0%	1	8,3%
Schuttersstraat	12	12	13	15	16	4	33,3%	1	6,7%
Overige locaties	1.401	1.462	1.463	1.507	1.562	161	11,5%	55	3,6%
	1.593	1.652	1.661	1.715	1.775	182	11,4%	60	3,5%

Bijna 54% van de werkgelegenheid vindt plaats op de werklocaties. Van de werklocaties voorziet Business Park Stein in het grootste aandeel van de werkgelegenheid: 74% van de werkgelegenheid op werklocaties en 40% van de totale werkgelegenheid in Stein. De werkgelegenheid is in de periode 2011-2015 op Haven Stein en Business Park Stein toegenomen. Op Kerensheide, Paalweg, Schuttersstraat, het DSM-kantoor in Urmond (vanwege het verdwijnen daarvan) en de overige locaties is de werkgelegenheid in dezelfde periode afgenomen.

Werklocatie	Aantal werkzame personen (peildatum 1 januari)					2011-2015		2014-2015	
	2011	2012	2013	2014	2015	Abs.	In %	Abs.	In %
Business Park Stein	3.269	3.549	3.739	3.765	3.625	356	10,9%	-140	-3,7%
Kerensheide	493	421	397	390	432	-61	-12,4%	42	10,8%
DSM-kantoor Urmond (SD)	424	405	348	356	338	-86	-20,3%	-18	-5,1%
Paalweg	313	313	293	279	259	-54	-17,3%	-20	-7,2%
Haven Stein	156	138	168	188	186	30	19,2%	-2	-1,1%
Schuttersstraat	47	51	44	45	46	-1	-2,1%	1	2,2%
Overige locaties	4.278	4.271	4.209	4.183	4.227	-51	-1,2%	44	1,1%
	8.980	9.148	9.198	9.206	9.113	133	1,5%	-93	-1,0%

Op de werklocaties zijn voornamelijk grote bedrijven gevestigd, waardoor hier 12% van de vestigingen en 54% van de werkgelegenheid te vinden is. Juist bij de grote bedrijven is in de periode 2011-2015 de werkgelegenheid toegenomen. Vandaar dat op de werklocaties de werkgelegenheid is toegenomen. Op de overige locaties zijn voornamelijk de kleine en middelgrote bedrijven gevestigd. Op de overige locaties is 88% van de vestigingen te vinden en 46% van de werkgelegenheid. Bij de eenmanszaken is de werkgelegenheid toegenomen, terwijl bij de overige kleinere vestigingen (met 2 t/m 49 werkzame personen) de werkgelegenheid is afgenomen.

2.3.4 Vestigingen en werkgelegenheid naar sector

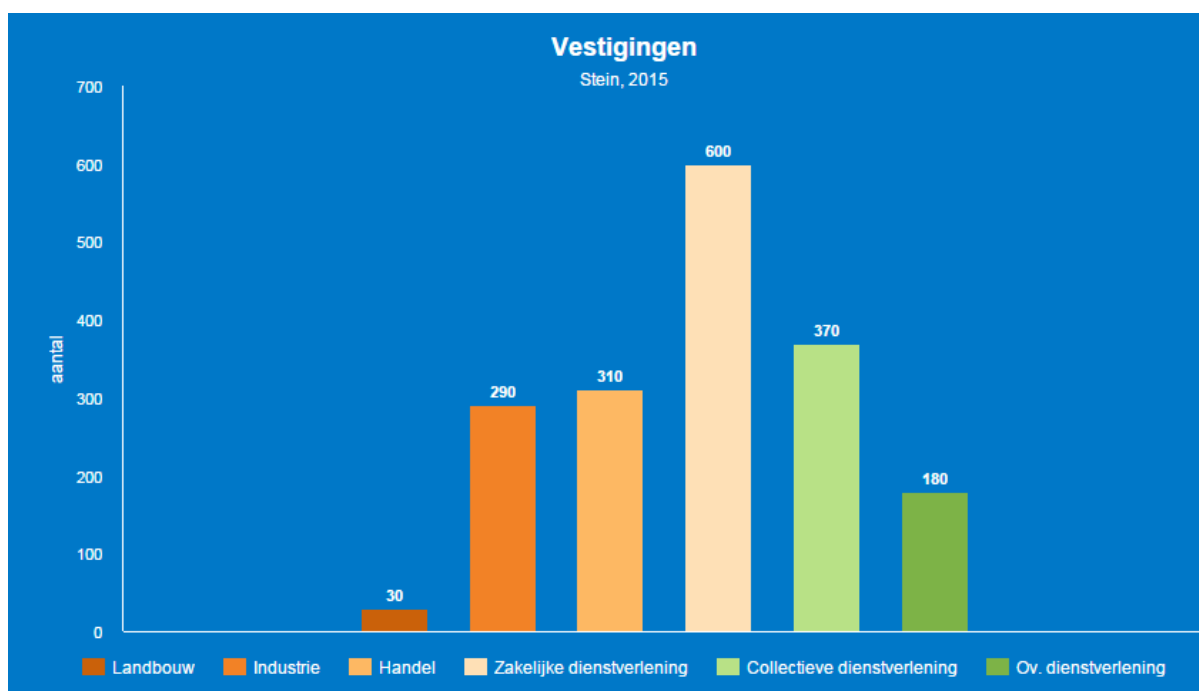
In de periode 2011-2015 is in de meeste sectoren het aantal vestigingen gegroeid. Het aantal vestigingen is afgenomen in vier sectoren, te weten Overheid (-29%), Landbouw (-20%), Financiële instellingen (-17%) en Bouwnijverheid (-3%). De sterkste toename in vestigingen in de afgelopen 5 jaar vond procentueel gezien plaats in de sectoren Gezondheids- en welzijnszorg (+31%), Zakelijke dienstverlening (+19%) en Onderwijs (+17%). De werkgelegenheid heeft in de helft van de sectoren een groei doorgemaakt in de periode 2011-2015. De sectoren met de sterkste groei in de periode 2011-2015 waren Gezondheids- en welzijnszorg (+17%), Zakelijke dienstverlening (+16%) en Informatie en communicatie (+15%). De sectoren met de sterkste krimp in de periode 2011-2015 jaar waren Financiële instellingen (-63%), Landbouw (-22%) en Overheid (-18%).

Sector	Aantal vestigingen (peildatum 1 januari)					2011-2015		2014-2015	
	2011	2012	2013	2014	2015	Abs.	In %	Abs.	In %
Landbouw	41	36	34	34	33	-8	-19,5%	-1	-2,9%
Industrie	82	79	80	86	94	12	14,6%	8	9,3%
Bouwnijverheid	196	201	196	191	191	-5	-2,6%	0	0,0%
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	293	298	301	302	310	17	5,8%	8	2,6%
Vervoer en opslag	54	59	55	60	59	5	9,3%	-1	-1,7%
horeca	74	75	78	75	78	4	5,4%	3	4,0%
Informatie en communicatie	49	43	46	50	56	7	14,3%	6	12,0%
Financiële instellingen	23	18	16	19	19	-4	-17,4%	0	0,0%
Zakelijke dienstverlening	326	347	362	376	387	61	18,7%	11	2,9%
Overheid	7	7	6	5	5	-2	-28,6%	0	0,0%
Onderwijs	66	73	72	75	77	11	16,7%	2	2,7%
Gezondheids- en welzijnszorg	152	174	175	195	199	47	30,9%	4	2,1%
Cultuur, sport en recreatie en overige dienstverlening	230	242	240	247	267	37	16,1%	20	8,1%
	1.593	1.652	1.661	1.715	1.775	182	11,4%	60	3,5%

2.3.5 Werkgelegenheid naar sector

De werkgelegenheid heeft in de helft van de sectoren een groei doorgemaakt in de periode 2011-2015. De sectoren met de sterkste groei in de afgelopen 5 jaar waren Gezondheids- en welzijnszorg (+17%), Zakelijke dienstverlening (+16%) en Informatie en communicatie (+15%). De sectoren met de sterkste krimp in de afgelopen 5 jaar waren Financiële instellingen (-63%), Landbouw (-22%) en Overheid (-18%). Met name de krimp van de financiële instellingen is opvallend. Dit wordt echter grotendeels veroorzaakt door de sluiting van de vestigingen van de Rabobank in de kernen Stein en Elsloo.

Sector	Aantal werkzame personen (peildatum 1 januari)					2011-2015		2014-2015	
	2011	2012	2013	2014	2015	Abs.	In %	Abs.	In %
Landbouw	73	62	58	54	57	-16	-21,9%	3	5,6%
Industrie	1.533	1.467	1.377	1.402	1.343	-190	-12,4%	-59	-4,2%
Bouwnijverheid	1.069	1.280	1.197	1.220	1.197	128	12,0%	-23	-1,9%
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's	1.689	1.682	1.671	1.700	1.707	18	1,1%	7	0,4%
Vervoer en opslag	980	926	916	933	944	-36	-3,7%	11	1,2%
horeca	400	395	398	393	380	-20	-5,0%	-13	-3,3%
Informatie en communicatie	61	52	55	62	70	9	14,8%	8	12,9%
Financiële instellingen	98	82	69	45	36	-62	-63,3%	-9	-20,0%
Zakelijke dienstverlening	1.205	1.259	1.513	1.439	1.402	197	16,3%	-37	-2,6%
Overheid	255	256	241	216	208	-47	-18,4%	-8	-3,7%
Onderwijs	436	448	446	428	400	-36	-8,3%	-28	-6,5%
Gezondheids- en welzijnszorg	715	748	775	826	837	122	17,1%	11	1,3%
Cultuur, sport en recreatie en overige dienstverlening	466	491	482	488	532	66	14,2%	44	9,0%
	8.980	9.148	9.198	9.206	9.113	133	1,5%	-93	-1,0%

3. Speerpunten

3.1 Thema's

In 2 dialoogrondes zijn door ondernemers thema's aangedragen die een plek moeten vinden in het beleidsplan. Dit heeft geleid tot een longlist met 12 thema's. De longlist is in de 2^e bijeenkomst teruggebracht tot 5 thema's. Deze worden binnen de planperiode van dit beleidsplan uitgevoerd en betreffen de korte termijn acties. Dat wil niet zeggen dat de overige thema's niet van belang zijn. Deze worden echter op de lang of middellange termijn uitgevoerd. Aan de thema's die door de ondernemers zijn aangedragen, is door de gemeente het thema arbeidsmarkt toegevoegd. In de hierna volgende paragrafen zijn de thema's uitgewerkt tot speerpunten waar ondernemers en gemeente zich de komende jaren aan committeren.

3.2 Verbinden/samenwerking

Ondernemers ervaren dat samenwerking niet vanzelfsprekend is. Dat geldt voor zowel de samenwerking tussen gemeente en ondernemers als tussen ondernemers (al dan niet verenigd) onderling. Het beeld is dat de samenwerking in al haar facetten moet worden versterkt. Daar waar sprake is van bestaande samenwerkings- of overlegvormen dienen deze op effectiviteit te worden beoordeeld en waar nodig verbeterd en/of verbreed. Mogelijk leidt een verdere samenwerking tot kansen op het gebied van het aanboren van fondsen en subsidies bij Rijk en/of Provincie. Binnen het verkennen van samenwerkingsverbanden moet de focus zowel op lokaal als op regionaal niveau worden gelegd.

Beeldvorming

Bij ondernemers leeft momenteel het beeld dat de gemeente traag reageert op (aan)vragen van ondernemers. Het is als ondernemer vaak niet duidelijk wat je van de gemeente kunt verwachten en wanneer je iets kunt verwachten. Dit leidt tot het gevoel dat ondernemers te weinig als klant worden beschouwd. Om (weer) een betrouwbare partner te worden is het van belang dat de gemeente duidelijke afspraken maakt en deze ook na komt. Daaraan gekoppeld dienen we onze zichtbaarheid te vergroten.

Rol van de gemeente gezien vanuit de ondernemer

- Wij zijn/worden sneller in de afhandeling van (aan)vragen;
- Wij doen dit vanuit een andere houding;
- Wij organiseren minimaal 1 lokale netwerkbijeenkomst per jaar;
- Wij werken samen aan vertrouwen;
- Wij tonen openheid en staan open voor (innovatieve)samenwerking met de ondernemer;
- Bij ons voelt een ondernemer zich serieus genomen;
- Wij geven lokale ondernemers -geheel conform ons inkoopbeleid- bij aanbestedingen een kans;
- Wij richten een (Digitaal)ondernemersloket in;
- En voorzien in dit geheel een meer prominente rol voor de bedrijvencontactfunctionaris.

Rol van ondernemer

- Ondernemers investeren tijd om mee te denken met de gemeente (participeren in denktank);
- Ondernemers organiseren denkracht.

Ambitie

In 2020 is sprake van een duurzame overlegstructuur tussen gemeente en ondernemers op strategisch niveau. Dat hoeft niet perse met een bestuur of afvaardiging van een ondernemersvereniging te zijn maar kan bijvoorbeeld per sector, thema of bedrijfstak plaatsvinden. Daarnaast organiseert de gemeente minimaal 1 keer per jaar een kennis dag voor ondernemers waarbij het leggen van verbindingen tussen ondernemers onderling en met beleidsmakers binnen de gemeente centraal staat. Onder het motto 'Snel, sneller, snelst' is er aandacht voor goede communicatie bij (aan)vragen van ondernemers waarbij verwachtingsmanagement centraal staat. De snelheid van handelen is afgestemd op de behoefte van ondernemers om snel aan de slag te kunnen. Hierbij is een proactieve houding van beide kanten van belang. Partnership is hier het sleutelwoord. De inzet van casemanagers en het introduceren van een klantvolgsysteem verbeterd de samenwerking tussen gemeente en ondernemers.

3.3 Communicatie/promotie ondernemend Stein

Een goed bereikbaar en toegankelijke gemeente, slagvaardige besluitvorming en heldere communicatie tussen gemeente en ondernemers vormen belangrijke uitgangspunten. Een centraal en vast aanspreekpunt om tegemoet te komen aan de behoeften bij ondernemers, goede digitale informatie en duidelijkheid naar de ondernemers hoe de eerstelijns contacten zijn georganiseerd maken deel uit van deze uitgangspunten. In dit geheel speelt de bedrijvencontactfunctionaris aangestuurd door de beleidsadviseur Ruimte en Economie als verbindingsofficier een belangrijke rol.

In 2011 is bij het vaststellen van de strategische visie gekozen voor het motto 'Stein wil je zien'. Dit wordt inmiddels bijvoorbeeld via het proces van dorpsontwikkelingsplannen met succes uitgedragen. Het beeld is dat dit ten aanzien van ondernemend Stein onvoldoende tot uiting komt. Er is behoefte om een motto te koppelen aan hetgeen wat ondernemend Stein te bieden heeft of waar het gezamenlijk belang ons bindt. Daarin kan onderscheid worden gemaakt in de verdeling naar bedrijventerreinen, vrijetijdseconomie (w.o horeca) en detailhandel.

Beeldvorming

Draag meer uit wat je als ondernemend Stein bent en hebt. Slechts weinigen weten wat in Stein te doen en te vinden is. Gedragingen van de politiek hebben daarnaast een negatieve invloed op het vestigingsklimaat. De gemeentelijke organisatie is in de beleving van de ondernemer voor wat betreft ondernemersvraagstukken te intern gericht. Ondernemers beamen het belang van het hebben van een duidelijk profiel voor de aantrekkingskracht als gemeente. Wanneer dit duidelijke en eenduidige profiel wordt vastgesteld, dient naar de rol- en taakverdeling tussen de gemeente en de ondernemers te worden gekeken.

Rol van de gemeente gezien vanuit de ondernemer

- Wij dragen ondernemersinitiatieven op het gebied van promotie en communicatie een warm hart toe en probeer in alternatieve oplossingen (mee) te denken en wees innovatief.
- Wij trekken als gemeente bezoekers aan (en hebben daarbij ook aandacht voor schippers die de binnenhaven aandoen).
- Wij onderzoeken om een construct op te richten waar ondernemers naast de gemeente een duidelijke rol innemen ten aanzien van 'Citymarketing', bijvoorbeeld in de vorm van centrummanagement.
- Wij sluiten (zowel bestuurlijk als ambtelijk) aan bij netwerkbijeenkomsten van ondernemers.
- Wij 'sturen onze medewerkers naar buiten'. Daar speelt het zich immers af.
- Wij dragen als politiek uit wat goed gaat, en niet zoals nu te veel de focus op wat niet goed gaat en/of tegenstrijdige belangen.

Rol van de ondernemer

- De ondernemer maakt Stein aantrekkelijk met zijn bedrijf;
- De ondernemer is een ambassadeur;
- De ondernemer bindt de bezoeker van Stein aan zijn bedrijf.

Ambitie

In nauwe samenwerking met ondernemers gaat Stein zich analoog aan het motto c.q. campagne 'Stein wil je zien' meer profileren als bedrijvige gemeente waar het goed ondernemen is. Het doel hiervan is om de consument/klant duurzaam aan Steinse ondernemers te binden ter bevordering van de lokale economie. Het resultaat is dat Stein in 2020 met een duidelijk economisch profiel bekend is: een diversiteit aan bedrijvigheid in een uniek gebied in de nabijheid van een knooppunt van snel, spoor -en waterwegen om een bezoek aan te brengen. Daarbij willen we de ambassadeurs, waaronder onze ondernemers, in ons gebied gebruiken om Stein beter op de kaart te zetten en zo de naamsbekendheid positief beïnvloeden.

3.3 Focus op economisch profiel

Stein heeft veel bedrijvigheid, in alle soorten en maten en van zzp'er, tot MKB, tot grote multinationals. Toch zijn in het verleden gemaakte keuzes ten aanzien van bijvoorbeeld de invulling van locaties weliswaar verklaarbaar maar niet altijd even logisch. Het is daarom raadzaam om een stap terug te doen en vanuit een helicopterview te kijken naar de economische structuren van Stein. Op basis van een analyse van deze structuren wordt een actieplan opgesteld om bestaande bedrijvigheid indien mogelijk naar een betere locatie te verplaatsen, bij leegstaande panden te streven naar de juiste invulling en nieuwkomers naar de goede plek loodsen. Maar focus vooral ook op keuzes in het economisch beleid: waar gaan we voor én waar ga we niet voor.

Beeldvorming

De kracht van gemeente Stein zit hem met name in de ligging en bereikbaarheid. Ondernemers ervaren dat de kwaliteit van bedrijventerreinen mede als gevolg van weinig tot geen leegstand in de regel op orde is. Het traject Keurmerk Veilig Ondernemen wordt door de ondernemers op bedrijventerreinen als positief ervaren. Toch dient aandacht te worden geschonken aan de kwaliteit van de bedrijventerreinen Schutterstraat en Kerensheide. Op het bedrijventerrein Schutterstraat doen zich met name problemen voor op het vlak van ontsluiting, parkeren, wateroverlast en ruimtelijke kwaliteit. Een deel van het bedrijventerrein is gelegen op grondgebied van de gemeente Beek. Derhalve vindt met deze gemeente overleg plaats over eventuele maatregelen op het bedrijventerrein. Voor het bedrijventerrein Kerensheide geldt de herontwikkeling van de voormalige Superconfex locatie tot de Poort van Stein als belangrijkste economische speerpunt. Om de Haven en werklocaties optimaal te ontsluiten en goed bereikbaar te houden, is reeds gestart met het programma 'Reconstructie route A2 - Haven - Poort van Stein'. Het doel van het programma is tweeledig. Ten eerste het reconstrueren van de route in 2017 en 2018, waarbij de wegen conform de richtlijnen Duurzaam Veilig worden ingericht en waar nodig de doorstroming verbeterd. Ten tweede de ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit een kwaliteitsimpuls geven door het tracé op een hoogwaardig niveau in te richten. Voor het programma is een bedrag van €3,6 mln. gereserveerd.

Rol van de gemeente gezien door het oog van de ondernemer

- Wij benutten meer de kracht van hetgeen er al is;
- Wij brengen focus aan op ons economisch profiel. Centraal staat de vraag waar gaan we wel voor en waar niet;
- Wij profileren ons meer als bedrijvige gemeente en laten successen zien;
- Wij innoveren en bieden experimenteer ruimte;
- Wij stellen de principes van een circulaire economie centraal in ons beleid;

- Wij streven naar een Parkmanagement organisatie welke nauw aansluit bij de behoefte van zowel ondernemers en gemeente.

Rol van de ondernemer

- Ondernemers geven vanuit hun kennis en kunde v.w.b. ondernemerschap hun visie op het economisch profiel;
- Ondernemers participeren in een denktank welke als adviesorgaan voor ondernemers(aan)vragen kan dienen.

Ambitie

Voor wat betreft het economische profiel is Stein in 2020 niet perse afhankelijk van de goede bereikbaarheid en de ligging tegenover Chemelot. Ondernemend Stein heeft zijn eigen identiteit ontwikkeld en weet aan de hand daarvan waar we wel voor gaan maar ook waar we vooral niet voor willen gaan. Innovatie en duurzaamheidsinitiatieven worden daarbij toegejuicht.

3.4 Gevolgen demografische ontwikkelingen op economie

Door demografische veranderingen is de potentiële beroepsbevolking in Stein de afgelopen jaren afgenomen: van bijna 18.400 in 2005 naar iets meer dan 16.400 in 2013. Volgens de bevolkingsprognose zet deze trend de komende jaren door: in 2020 is het aantal 15- tot 64-jarigen gezakt naar ongeveer 14.700 en in 2025 naar 13.500. Op termijn kan de daling van de beroepsbevolking een zeer krappe arbeidsmarkt veroorzaken, waardoor in sommige sectoren mogelijk tekorten aan werknemers kunnen ontstaan. Een gebrek of tekort aan potentiële beroepsbevolking maakt Stein minder interessant als vestigingsplaats voor bedrijven en burgers (klanten). Het beeld bestaat dat in de samenwerking tussen de Quattro Helix (Ondernemers, overheid, zorg en onderwijs) de kracht ligt om de regio Zuid-Limburg interessant te houden als vestigingsplaats. Het is van belang dat iedere partij binnen de Quattro Helix zijn verantwoordelijkheid daarin ziet en ook pakt. Momenteel worden de negatieve gevolgen van krimp reeds door ondernemers ervaren.

Beeldvorming

Stein bevindt zich in een luxe positie. Als gevolg van de ligging tegenover Chemelot en de ligging aan de A2 richting Maastricht bevindt Stein zich tussen de twee clusters die als speerpunten voor de Zuid-Limburgse economie zijn benoemd: life sciences & health (Maastricht Health Campus) en chemie (Chemelot Campus). Voor de economische vitaliteit van de gemeente is het van belang dat wordt aangesloten bij de brede beweging die in Zuid-Limburg ontstaat die gericht is op sterke economische groei. Door innovaties en de juiste mensen die hiervan gebruikmaken binnen bedrijven is het doel een toename van de arbeidsproductiviteit per werknemer te bewerkstelligen om zo de economische groei te bevorderen. Hiervoor wordt met een samengesteld pakket aan maatregelen ingezet op het versterken van de stuwende sectoren, investeren in campussen, grootschalige investeringen in het grootbedrijf, aansluiting van het MKB op het Brainport 2020 programma en de juiste mensen om het werk te doen.

Limburg Economic Development (LED)

Een bijzonder positie is weggelegd voor Limburg Economic Development waar gemeente Stein in participeert. Een toekomstbestendige economische ontwikkeling steunt op 4 samenhangende pijlers, de opbouw van een strategische kennispositie, de vertaling daarvan naar business, een aansluitende arbeidsmarkt en een goed vestigingsklimaat. In moderne termen gaat het om het opzetten en onderhouden van een sluitend regionaal ecosysteem in de economische sectoren. Daarin zijn in Zuid-Limburg grote stappen gezet. Complementair aan de ontwikkeling van de campussen en het grootbedrijfsleven zijn door of via LED projecten aangejaagd. Het gaat om ruim 80 projecten (zowel aansluitend op de grote projecten en programma's of kleinere zelfstandige

projecten die wel bijdragen aan de macrodoelstellingen van de partijen in Zuid-Limburg) die door ondernemers, kennisinstellingen en/of overheden worden uitgevoerd. Deze projecten worden door LED gefaciliteerd door een financiële bijdrage, het inbrengen van kennis en monitoring.

De resultaten hiervan zijn tot toe:

- Circa € 60 mln. wordt bijgedragen aan het BRP van Zuid-Limburg. Afgaande op projectprognoses zal dit oplopen naar tussen de € 400 mln. en € 1 mld. extra BRP;
- Circa 215 additionele FTE zijn nu al gerealiseerd (prognose bij voortzetting aanpak: 3.300);
- Ca. 100 opleidingen / opleidingsmodules / stageplaatsen ontwikkeld;
- Meer dan 700 bedrijven zijn betrokken bij de projecten (zowel mkb'ers, start-ups en grootbedrijf);
- Ruim 100 nieuwe toepassingen, producten of diensten ontwikkeld;
- De samenwerking met het Brainport Network op het niveau van Zuidoost Nederland is versterkt. LED als triple helix platform wordt door de Provincie ook nadrukkelijk betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe EU-programma's voor Zuid-Nederland.

Toch is de regio er nog niet: de arbeidsparticipatie is lager dan het landelijk gemiddelde en het aantal startende ondernemers ligt onder het landelijk gemiddelde. De arbeidsmarkt en het innovatief vermogen van het MKB in de regio blijven aandachtspunten voor Zuid-Limburg.

- Achterblijvende arbeidsparticipatie: (het aandeel van de potentiële beroepsbevolking dat wil werken of werk heeft), deze bedraagt 65,2% tegenover 70,2% landelijk.
- Een ander belangrijk aandachtspunt is dat sprake is van een mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt (zo is 45% van de werklozen middelbaar opgeleid, maar is bijna 50% van de aangeboden vacatures op laag niveau).
- Ook ondernemerschap en innovatie bij mkb'ers loopt achter op de rest van Nederland. Zo is het aantal startende bedrijven landelijk ca. 1,1% per jaar van de totale bedrijvigheid, in Zuid-Limburg is dit jaarlijks slechts 0,6%. Ook het aantal ZZP'ers ligt een stuk lager, namelijk 48 per 1.000 inwoners gemiddeld in Nederland tegenover 37 per 1.000 inwoners in Zuid-Limburg.
- Schaal van de regio. Het loont de moeite om meer te investeren in agglomeratievorming met het omliggend stedelijk gebied in de Euregio (Luik, Hasselt en Aachen) Agglomeraties putten kracht uit een veel grotere arbeidsmarkt, meer creativiteit en innovatiekracht en een grotere diversiteit aan bedrijvigheid binnen gerelateerde sectoren (related variety). Het CPB heeft berekend (op basis van marktpotentieel) dat bij het wegvallen van grensbarrières, agglomeratievoordelen stevig kunnen oplopen voor Zuid-Limburg. Een toename van het arbeidsaanbod van tussen de 1.900 en 5.300 personen, een toename van het aantal banen van tussen de 2.400 en 6.600 en een toename van het BRP tussen de € 250 mln. en € 710 mln.

Ambitie

Om optimaal in te kunnen spelen op de kansen die voortkomen uit de economische ontwikkelingen in Zuid-Limburg is het nodig de regionale samenwerking te versterken. Logischerwijs richt Stein zich in de eerste plaats op de regio Westelijke Mijnstreek. Daarnaast is en blijft Stein aangesloten bij het LED. LED is een goede mogelijkheid voor Stein om de economische samenwerking te versterken. Niet alleen met andere Zuid-Limburgse gemeenten, maar ook met kennisinstellingen en bedrijven die deel uitmaken van de netwerkorganisatie LED. Hierbij zou de gemeente Stein samen op kunnen trekken met SG Groenewald, omdat deze met een betere aansluiting op de vervolgopleiding en het bedrijfsleven in de regio mogelijk nog beter in staat is jongeren in Stein de juiste basis te geven om die talenten te ontwikkelen die ook goed passen bij het economisch profiel van Stein en omgeving. In deze beweging past ook dat Stein zich profileert als aantrekkelijke woongemeente voor de arbeidskrachten die Zuid-Limburg in de toekomst nodig heeft. Onderdeel van de ambitie is enerzijds zoveel mogelijk jongeren die in de regio worden opgeleid voor de regio te behouden en

anderzijds ook nieuwkomers aan te trekken. De goede bereikbaarheid en het prettige woon- en leefklimaat maken dat in Stein de ingrediënten aanwezig zijn die een gemeente aantrekkelijk kunnen maken als vestigingsplaats en woonplaats.

3.5 Aandacht voor vrijetijdseconomie

Stein heeft een groot aantal toeristische trekpleisters. Wij vinden het belangrijk om de toeristische mogelijkheden in Stein samen met ondernemers verder uit te bouwen. Door verbindingen te leggen tussen waterrecreatie, natuurrecreatie, cultuurhistorie/musea, wandelen en fietsen met horeca ontstaan 'cross overs' die nieuwe kansen bieden. Dit is één van de speerpunten van beleid.

Wij werken op het beleidsterrein van toerisme nauw samen met de toeristische werkgroep Maaskentj. In 2016 is de toeristische werkgroep Maaskentj uitgebreid met een aantal nieuwe leden. In de werkgroep zijn nu leden vertegenwoordigd van de VVV Zuid-Limburg, de gemeente, de horecasector, de recreatiebranche, de DOP's, Stichting Erfgoed Stein en het Streekmuseum. Door voornoemde samenstelling van de werkgroep wordt de verbinding tussen de verschillende sectoren binnen het toeristische werkveld daadwerkelijk tot stand gebracht.

De afgelopen jaren is geïnvesteerd in een aantal groen en landschapsproject waarvan de resultaten echt de moeite waard zijn, zeker bekeken vanuit recreatief oogpunt waarbij is ingezet op: ecologisch herstel, versterking van de landschappelijke kwaliteiten en herstel van recreatieve verbindingen. Daarnaast zijn onder de noemer 'Parels van de Maasvallei' de volgende projecten gerealiseerd:

- Kasteelpark Elsloo: heringericht en de oude charmes van weleer zijn terug gebracht met in acht name van cultuurhistorie, ecologie, recreatie en belevingswaarde door o.a. fruitbomen en speltafel voor kinderen.
- Heidekampark: een veelzijdig groen recreatiegebied van 45 hectare;
- Urdal-Scharberg: aanleg nieuwe fietspad Scharberg en ontwikkeling van onder andere natuurgebied 't Brook.

Toekomstige ontwikkelingen

Recreatieve verbinding over de Maas

Een belangrijk project waarvan de haalbaarheid wordt onderzocht is de realisatie van een recreatieve verbinding met België waarbij een vaste oeververbinding via een fietsbrug, een waardevolle bijdrage zou kunnen leveren aan de aantrekkelijkheid van deze route. De brug heeft een symbolische functie als landmark en als verbinder in het Maasdal en tussen de beide Limburgen. De brug leidt tot economische spin off en nieuwe stimulansen voor Stein maar ook voor de regio. Op die manier is de verbinding als stimulator en innovator een aanjager van diensten en nieuwe kansen voor het lokale- en regionale bedrijfsleven.

Stein, Stil genieten: promotiecampagne, reclamespot, toeristische website

De werkgroep Maaskentj heeft in 2016 onder de slogan Stein, Stil Genieten, een reclamespot laten opnemen. Deze reclamespot maakt onderdeel uit van de promotiecampagne die in 2017 van start is gegaan. De promotiecampagne dient meerdere doelen:

- meer bezoekers naar Stein trekken waarbij met name wordt ingezet op het versterken van de kwaliteit van het aanbod;
- de naamsbekendheid van de gemeente Stein vergroten;
- toeristische informatie bundelen;
- samenwerking tussen de toerisme/recreatie, natuur, cultuur en vrijetijdseconomie versterken;
- het gevoel van trots voor de inwoners vergroten.

Door de inzet van online adverteerders, social media, nieuwsbrieven, geprinte media, tv en promotiemateriaal wordt breed kennis gegeven aan de nieuwe campagne. Een prominent onderdeel van de promotiecampagne is de nieuwe website Stein Stil Genieten. Deze website is ontwikkeld door de VVV Zuid-Limburg in samenwerking met de werkgroep Maaskentj en de gemeente. De website wordt ondergebracht op de website van de VVV Zuid-Limburg. Het doel is dat alle toeristische informatie, informatie over ondernemers in de sector van de vrijetijdseconomie, relevante cultuurhistorische informatie, evenementen en informatie over de groene parels van Stein op één plaats centraal is te raadplegen. Deze bundeling van informatie zorgt ook direct voor een verbinding tussen de verschillende sectoren.

Gezamenlijke toeristische visie Westelijke Mijnstreek

Met de gemeenten in de Westelijke Mijnstreek is overeengekomen om onder regie van de VVV Zuid-Limburg te onderzoeken of er een basis bestaat voor een gezamenlijke toeristische visie voor de Westelijke Mijnstreek. Deze afspraak is vastgelegd als sideletter bij het Convenant 2017-2020 tussen de gemeente en de VVV Zuid-Limburg. Indien er voldoende basis bestaat voor een samenwerking binnen de Westelijke Mijnstreek op het toeristische vlak, wordt de visie opgesteld. Aan deze visie zal eveneens een meerjarig uitvoeringsprogramma worden verbonden waaruit een aantal concrete toeristische projecten zullen voortvloeien. Het onderzoek naar een gezamenlijke toeristische visie wordt op korte termijn opgestart en het is op dit moment nog niet duidelijk of de visie er komt, en zo ja, wanneer en wat het uitvoeringsprogramma zal zijn.

Overige initiatieven/projecten

Tenslotte spelen er nog overige initiatieven die zijn ingestoken vanuit overige taakvelden/ projecten waarbij nadrukkelijk de verbinding wordt gelegd tussen groenprojecten, erfgoed, cultuur en toerisme:

- Ontwikkeling RivierPark Maasvallei
- Project Cultureel Erfgoed
- Project Erfgoedbeleid

Rol gemeente

- Wij maken duidelijk onderscheid tussen horeca en de toeristische sector. Slechts een bepaald percentage van de omzet in de horeca komt van toeristen. Horeca en toerisme zijn dus niet hetzelfde.
- Wij ontwikkelen een toekomstbestendig concept voor het Steinerbos.
- Wij waken ervoor dat in bestemmingsplannen overcapaciteit wordt gecreëerd voor bijvoorbeeld B&B's.

Rol ondernemer

- De sectoren blijven goed georganiseerd waardoor de contacten met de gemeente optimaal blijven verlopen.
- Ondernemers zijn onze ambassadeurs en zijn toonaangevend voor wat betreft de Steinse gastvrijheid.

Ambitie

In 2020 heeft Stein zich duurzaam geprofileerd als groene gemeente in de Maasvallei waar het goed recreëren is. Wij koesteren onze parels in de Maasvallei en hebben een duurzame verbinding met het Belgische achterland tot stand gebracht. Hierdoor ontstaat een robuust toeristisch netwerk dat voormalige mijngebieden met elkaar verbindt. De kansen die dit met zich meebrengt hebben we optimaal benut. Met een sterk leisure concept bij de Poort van Stein als nieuwe parel is de groene ring rondom Stein versterkt. Parallel aan deze ontwikkeling profileert het Steinerbos zich steeds meer als dé (dag)recreatieve topattractie in de regio Westelijke Mijnstreek.

3.6 Arbeidsmarkt

Per 1-1-2015 is de Participatiewet een feit. Een wet die de gemeente verantwoordelijk maakt om iedere inwoner die niet op eigen kracht aan de slag komt te ondersteunen en aan het werk te krijgen cq te participeren (bij te dragen) in de samenleving.

Stein heeft momenteel ca 150 inwoners (Wwb-ers) met een arbeidsbeperking of afstand tot de arbeidsmarkt die kunnen en willen werken. Daarnaast bieden we via Vixia aan ca 160 inwoners, met een zogenaamde sociale werkvoorziening indicatie, een betaalde baan onder aangepaste omstandigheden. Het zijn deze ruim 300 inwoners waarop we als gemeente primair onze aandacht richten. Hierop ligt de focus. De overige 200 Wwb-ers, die momenteel niet kunnen werken hebben secundair onze aandacht daar waar het gaat een vorm van participeren in de samenleving, al of niet m.b.v. een traject.

Hierin ligt voor ons als gemeente een grote maar haalbare uitdaging. Haalbaar als je bedenkt dat er in Stein ca 60 bedrijfsvestigingen zijn met meer dan 20 werknemers. Vestigingen die in totaal aan meer dan 5000 mensen werk bieden. Samen met deze werkgevers willen wij stappen ondernemen om onze uitdaging waar te maken. Want stel dat wij en deze werkgevers 3% van het banenbestand beschikbaar stellen voor onze uitdaging dan creëren we met elkaar binnen afzienbare tijd de beoogde 150 werkplekken.

Als we dit met elkaar waarmaken dan voldoen we ook aan de taakstellingen van het sociaal Akkoord. Een akkoord waarin is afgesproken dat overheid en bedrijfsleven in de periode 2014-2025 samen zorgen voor 125.000 nieuwe banen voor mensen met een grote afstand tot die arbeidsmarkt. 100.000 banen in het bedrijfsleven en 25.000 banen bij de overheid. 5% van je banenbestand is hierbij een goede vuistregel om als gemeente en ondernemer je taakstelling te bepalen.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Als gemeente voeren we al jaren een op maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) beleid. Een beleid dat aansluit op de hiervoor genoemde taakstellingen. Hierbij staat MVO voor een vorm van ondernemen waarbij er aandacht is voor mens, milieu en vormen van maatschappelijke betrokkenheid

Goede voorbeelden hiervan zijn:

- Social return on investment bij inkoopopdrachten (leveranciers bieden een tegenprestatie bij het verkrijgen van een opdracht)
- het bieden van leerwerkplekken aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Trajecten gericht op uitstroom naar een baan via werkervaring in het Steinerbos
- Ondernemers die projecten en verenigingen sponsoren gericht op participatie
- Ondernemers die mantelzorgers ondersteunen om mee te kunnen blijven doen in de samenleving
- Steinerbos experimenteert met het leveren van vitaliteitstrajecten gericht op werk fit zijn.

Ook in 2017 en verder zal het MVO onderdeel uitmaken van ons beleid. Samen met ondernemers zijn en gaan we op zoek naar projecten en maatregelen die goed zijn voor werkzoekende Steindenaren en goed voor de ontwikkeling van werkgelegenheid.

Innovatie

Innovatie is een onderwerp dat meer aandacht moet krijgen. Een manier is de aansluiting met het regionale concept : de quatro helix. In dat kader is en gaat de gemeente op zoek naar nieuwe vormen van co-creatie en verbindingen tussen overheid/gemeente, lokale bedrijven, onderwijs en burgers/vrijwilligers. Samenwerking tussen genoemde partijen en partnership creëren zijn belangrijke uitgangspunten daarbij.

Wat doet de gemeente?

- Wij realiseren bij de lokale overheid in Stein, tussen nu en 2025, 6-8 nieuwe banen.
- Wij gaan door met o.a. de projecten Stein Schoon en Steinerbos, werkgelegenheidstrajecten met behoud van uitkering gericht op arbeidsritme, vakvaardigheid en werknemersvaardigheid en doorstroom naar een betaalde baan.
- Wij blijven investeren in taaltrajecten gericht op zowel nieuwkomers als inwoners die kampen met analfabetisme en laaggeletterdheid.
- Wij investeren in vitaliteit. Trajecten waarin mensen uit de doelgroep onder begeleiding werken aan een werkfitte conditie. Hierbij maken we o.a. gebruik van de inzet van lokale deskundigen en onze faciliteiten in het Steinerbos.
- Wij participeren in het regionaal Werkgevers Service Punt (WSP). Het aanspreekpunt voor werkgevers die op zoek zijn naar personeel. Een organisatie die weet wie de werkzoekenden zijn en bij werkgevers aanklopt om samen op zoek te gaan naar de match tussen vraag en aanbod.
- Wij laten inwoners die bij ons aankloppen voor werk testen en onderzoeken om een goed beeld te hebben van hun mogelijkheden en onmogelijkheden.
- Wij faciliteren werkgevers, die banen beschikbaar stellen voor de doelgroep, met maatwerkarrangementen waarin sprake is van advies, structurele en tijdelijke subsidie van loonkosten en financiering van training en opleiding.
- Wij zoeken aansluiting bij ondernemers en burgerinitiatieven gericht op meer werkgelegenheid en werkervaringsplekken.
- Wij gaan door met het TOP 100 project. Een project waarin ondernemers en de gemeente samenwerken om verspreid over drie jaar 100 inwoners middels een re-integratie traject naar werk te bemiddelen.
- Wij spelen actief in op de toenemende werkgelegenheid bij VDL Nedcar En ondertekenen in dat verband het Convenant brede aanpak;
- Wij onderzoeken op basis van een richtinggevend besluit van de gemeenteraad d.d. 30 juni 2016 de mogelijkheden om te komen tot een meer arbeid bemiddelend participatiebedrijf waarin we Vixia en de sociale diensten samenvoegen om zo 1 loket te bieden aan de doelgroep en werkgevers binnen de Westelijke Mijnstreek.
- Wij hanteren de nadere regels inzake de toepassing van de sociale paragraaf bij aanbesteding en inkoop; d.w.z. dat bij iedere aanbesteding boven de 50.000 euro beoordeeld wordt of daaraan een sociale doelstelling kan worden verbonden (d.m.v. uitvoeringsvoorwaarden in het bestek, voorbehouden aan SW-bedrijven van deelname aan bepaalde aanbestedingen (bv. Schoonmaak van gemeentegebouwen), etc.

Wat willen wij samen met de ondernemers (gaan) doen?

- Een denktank instellen waarin met een groep ondernemers die een doorsnee vormen van ondernemend Stein nadenken en plannen genereren die de werkgelegenheid bevorderen voor alle werkzoekenden en bijdrage aan een goede invulling van vacatures.
- Wij willen een projectgroep vormen om samen met een selectie van 20+ werkgevers meerjarig banen te creëren voor de doelgroep.
- Op dezelfde wijze en met hetzelfde doel willen we ook een projectgroep vormen met en voor de horeca, toeristische sector en de detailhandel.
- Wij willen in gesprek komen en blijven met de grote groep ZZP-ers in Stein om ook samen met hen te ontdekken hoe we kunnen aansluiten bij het MVO deel in hun werk.
- Wij willen kennismaken met onze Steinse ondernemers door werkbezoeken door de wethouder en beleidsmedewerkers, waarbij verduurzaming van de relatie tussen gemeente en ondernemers voorop staat. Het doel is ook hier verbetering bewerken van de match tussen vraag en aanbod door elkaar beter te kennen en te informeren.

- Wij zoeken binnen de lokale ondernemerswereld naar ambassadeurs voor de sociaaleconomische paragraaf en maatschappelijk verantwoord ondernemen; zij hebben een voorbeeldfunctie en kunnen kennis en ervaring met andere ondernemers delen, c.q. overdragen. De gemeente wil dit proces graag faciliteren.
- Wij willen in overleg met de ondernemers nagaan of het gemeentelijk beleid voor mantelzorgers en (secundaire) arbeidsomstandigheden beter op elkaar afgestemd kunnen worden.
- Wij willen (blijven) investeren in netwerkbijeenkomsten over MVO en werkgelegenheid.
- Wij willen jaarlijks 1 of meermalen per jaar, samen met ondernemers, een banenmarkt voor de regio organiseren. Een event van kennismaken, delen en matches.

Ambitie

Bij alles wat we doen en willen op het gebied van arbeidsmarkt, sluiten we nauw aan bij alle samenwerkingen, projecten en inspanningen op zowel de schaal van de Westelijke Mijnstreek als op de schaal van Zuid-Limburg.

4. Uitvoeringsprogramma

Dit uitvoeringsprogramma is de vertaling van de kaders en ambities in concrete acties. In het programma zijn de acties voor de periode 2017-2020 verdeeld over de 6 speerpunten. Het betreft de voornaamste acties waaraan zowel ondernemers als gemeente prioriteit willen geven. Door deze acties samen op te pakken ontstaat een brede basis voor een duurzame samenwerking en verbindingen. Vanuit die brede basis zijn we in staat om ondernemend Stein meer op de kaart te zetten en voor de middellange en lange termijn de overige acties zoals benoemd in dit plan uit te voeren.

	Speerpunt	Actie	Wat	Wie ¹	Gereed
1.	Samenwerking en verbinding	1.1	Opzetten duurzame overlegstructuren tussen ondernemers, onderwijs en gemeente	G/O/O	12/2017
		1.2	Inrichten van een (digitaal) ondernemersloket	G	9/2017
		1.3	Netwerk bijeenkomst	G	10/2017
		1.4	Samenwerkingsverbanden met o.a. Starterscentrum, Ondernemersklankbord, SLIMhuis etc. beoordelen.	G	12/2017
		1.5	Interne werkprocessen optimaliseren om sneller aan ondernemersvragen te kunnen voldoen	G	12/2018
2.	Communicatie/promotie	2.1	Stimuleren en waarderen van ondernemersinitiatieven op gebied van promotie	G/O	2018
		2.2	Verkennen mogelijkheden inrichten 'citymarketing'	G/O	2018
3.	Focus op economisch profiel	3.1	Nieuwe opzet Parkmanagement	G/O	2017-2020
		3.2	Herstructurering bedrijventerrein Kerensheide	G/O	2017-2020
		3.3	Ontwikkeling Poort van Stein	G/P	2017-2020
		3.4	Toekomstvisie Haven Stein	G/O	2019
4.	Demografische ontwikkelingen	4.1	Deelname LED continueren	G	2017-2020
		4.2	Stimuleren economische groei door aansluiting van MKB op Brainport 2020 programma	G/O	2017-2020
5.	Vrijtijdseconomie	5.1	Samenwerking met toeristische werkgroep intensiveren	G/O	doorlopend
		5.2	Verkennen mogelijkheden realisatie verbinding met België	G	2018
6.	Arbeidsmarkt	6.1	Instellen denktank	G/O	2017
		6.2	Instellen projectgroep om samen met 20+ werkgevers meerjarig banen te creëren voor de doelgroep.	G/O	2017-2018
		6.3	Onderzoeken of het gemeentelijk beleid voor mantelzorgers en (secundaire) arbeidsomstandigheden beter op elkaar afgestemd kunnen worden.	G/O	2018

¹ G= Gemeente, O=Ondernemers, O=Onderwijs, P=Projectontwikkelaar

		6.4	Stimuleren van MVO op basis van ambassadeurs voor de sociale paragraaf.	G/O	2018
--	--	-----	---	-----	------

5. Financieel

5.1 Budget economisch beleid

De uitvoering van het economisch beleidsplan valt en staat met het beschikbare budget. Het budget voor ons sociaal economisch beleid is meerjarig verdeeld over de taakvelden Economie, Vrijtijdseconomie en Arbeidsmarkt.

5.1.1 Economisch beleid

Het budget voor economie kan worden onderverdeeld over de taakvelden:

- 1) Parkmanagement
- 2) Economisch beleid
- 3) Bedrijvencontacten
- 4) LED

Vanaf het begrotingsjaar 2018 zal deze verdeling als zodanig in de begroting zijn opgenomen.

5.1.2. Vrijtijdseconomie

Voor vrijtijdseconomie is via het Coalitieakkoord en de begroting 2017 een structureel budget van € 10.000 gevoteerd. Daarnaast zal via de Kadernota de wens worden ingebracht om dit vanaf 2018 structureel te verhogen met €15.000,-.

5.1.3 BUIG budget

Gemeenten ontvangen een gebundelde uitkering (BUIG) om daarmee de uitkeringen in het kader van de Participatiewet te financieren. Het uitgangspunt hiervan is dat de beleidsmatige en financiële verantwoordelijkheid bij gemeenten ligt. De Participatiewet kent een budgettering systematiek. Dit is een financieringsystematiek die zo is ingericht dat het gemeenten moet prikkelen om zoveel mogelijk mensen uit de uitkering en aan het werk te helpen en te houden. Een deel van dit budget houdt derhalve relatie met het speerpunt Arbeidsmarkt uit dit economisch beleidsplan.

5.2 Begroting

	2017	2018	2019	2020
Parkmanagement	18.500	18.500	18.500	18.500
Economisch beleid	37.000	37.000	37.000	37.000
Bedrijvencontacten	10.000	10.000	10.000	10.000
LED	155.000	155.000	155.000	155.000
Vrijtijdseconomie	10.000	25.000	25.000	25.000
BUIG budget	4.475.000	4.475.000	4.475.000	4.475.000

Bijlage

1. Factsheet bedrijvigheid en economie

